

nr
1
(90)2009
rok X styczeń

www.stl.pl

SPEDYCJA TRANSPORT LOGISTYKA

ISSN 1640-7903 INDEKS 378321

www.pwp.pl

CENA 12,50 zł (7% VAT)

44
strona
Globalne pozyskiwanie
dostaw do produkcji

32
strona

SPOT – zaliczony
unijny sprawdzian

36
strona

Współpraca płaci?

53
strona

Kryzys oczyszcza rynek
transportowy

64
strona

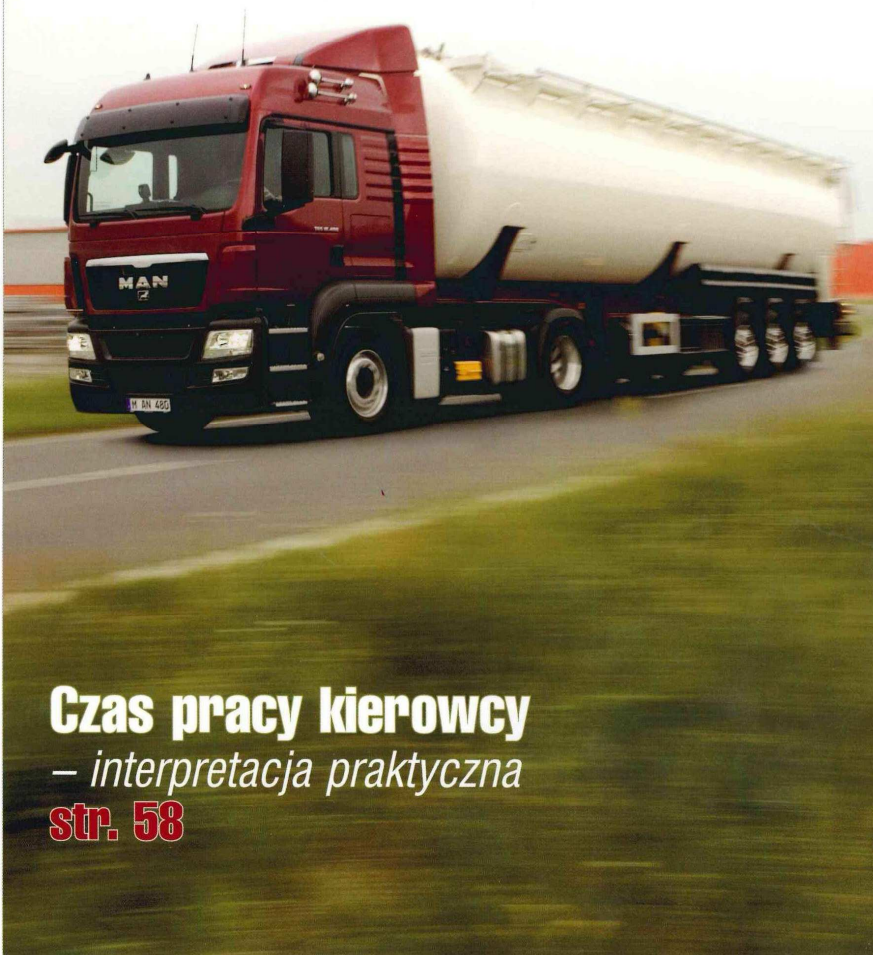
Dostawcy na krótko

68
strona

Nowości produktowe
Wielton

Nowe przepisy ADR 2009 dotyczące cystern **str. 54**

Czas pracy kierowcy – interpretacja praktyczna **str. 58**

Nowe przepisy ADR 2009 dotyczące cystern

fot. Volvo

Umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (skrót pochodzi od jej nazwy francuskiej – „l'Accord europeen relatif au transport international des marchandises Dangereuses par Route” od czasu sporządzenia w Genewie dnia 30 września 1957 r. wielokrotnie podlegała nowelizacji. Dotychczasowa wersja obowiązywała od 1 stycznia 2007 r. Nowa ich wersja wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2009 r.

W kolejnym nowym wydaniu Umowy europejskiej dotyczącej transportu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), tak jak miało to miejsce w poprzednich wydaniach ADR modyfikuje się niektóre dotychczasowe ustalenia oraz wprowadza nowe. Poniżej przedstawiam najistotniejsze zmiany, dotyczące cystern do transportu drogowego towarów niebezpiecznych, które pojawiają się w nowej edycji ADR 2009.

Przedstawione zmiany dotyczą wymagań stawianych cysternom w zakresie projektowania, wykonania, wyposażenia, badania, oznakowania jak i ich użytkowania. Przewidziane są także przepisy przejściowe dla cystern dotychczas wyprodukowanych, które nie spełniają wymagań stawianych

przez nowe przepisy. Ustalenia wprowadzone w nowym wydaniu ADR zostały wypracowane podczas wspólnych posiedzeń Grupy Roboczej Nr 15 Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ ds. transportu towarów niebezpiecznych (transport drogowy i śródlądowy) oraz Komitetu Bezpieczeństwa RID (transport kolejowy) oraz zaakceptowane podczas posiedzeń Grupy Roboczej Nr 15 EKG ONZ w latach 2006 i 2007.

Opracowanie oparte jest na dokumentach roboczych, które nabiorą mocy prawnej po ukazaniu się oficjalnego wydania ADR wersja 2009.

W związku z powyższym w niniejszym artykule przedstawiłem najważniejsze zmiany dotyczące konstrukcji, wyposażenia i badań cystern drogowych i ich wyposażenia.

1. Istotną zmianą, która powinna spowodować ujednolicenie poziomu technicznego projektowanych i produkowanych cystern drogowych we wszystkich krajach będących stronami umowy ADR, a tym samym i poziomu bezpieczeństwa podczas ich eksploatacji jest wprowadzenie do umowy ADR obowiązku projektowania i wykonywania cystern zgodnie z wymaganiami norm, które będą zamieszczone w podrozdziale 6.8.2.6.
2. W celu polepszenia jakości połączeń spawanych zbiornika cysterny, a w szczególności połączeń krzyżujących się w kształcie „T”, wprowadzony został w przypadku współczynnika $\leq 0,8$ dodatkowo obowiązek poddawania badaniom nieniszczącym wszystkich połączeń spawanych zbiornika w kształcie „T” o całkowitej długości badanych spoin nie mniejszej niż 10% sumy długości wszystkich spoin wzdłużnych, obwodowych i promieniowych (w przypadku dennic).
3. W zakresie elementów wyposażenia cysterny wymaga się, aby przewo-

dy rurowe były zaprojektowane, wykonane i zamontowane tak, aby uniknąć ryzyka uszkodzenia spowodowanego rozszerzalnością cieplną i kurczeniem się, uderzeniem mechanicznym i wibracjami.

4. Wprowadzony został obowiązek przeprowadzania próby szczelności zbiornika wraz z jego wyposażeniem oraz sprawdzanie prawidłowości funkcjonowania całego wyposażenia podczas badań okresowych cysterny. Należy zaznaczyć, że w przypadku cystern badanych w Polsce próby te były wykonywane i jest to tylko potwierdzeniem poprawności działań TDT zmierzających do zwiększenia bezpieczeństwa w eksploatacji cystern drogowych.
5. Wprowadzona została innowacja w zakresie terminów przeprowadzania badań pośrednich. Zasadniczo cysterny powinny być poddawane badaniom pośrednim nie później niż co 3 lata w przypadku cystern stałych (pojazdów-cystern), cystern odejmowalnych i pojazdów-baterii oraz co 2,5 roku w przypadku kontenerów-cystern, cystern typu nadwozie wymienne i MEGC, po badaniu odbiorczym i każdym badaniu okresowym. W ADR 2009 ustalone zostało, że badania pośrednie mogą być przeprowadzane w ciągu trzech miesięcy przed lub po przypadającym terminie bez konieczności zmiany wyznaczonego wcześniej terminu badania okresowego. Jednakże badanie pośrednie może być przeprowadzone w dowolnym czasie przed przypadającym terminem. Jeżeli badanie pośrednie jest przeprowadzone wcześniej niż trzy miesiące przed przypadającym terminem, wówczas następne badanie pośrednie powinno być przeprowadzone nie później niż przed upływem 3 lat w przypadku cystern stałych (pojazdów-cystern), cystern odejmowalnych i pojazdów-baterii oraz 2,5 roku w przypadku kontenerów-cystern, cystern typu nadwozie wymienne i MEGC, po dacie przeprowadzonego badania.
6. ADR 2009 umożliwia uznanie badania nadzwyczajnego jako badania okresowego, jeżeli zostanie przeprowadzone w zakresie wymaganym dla badania okresowego podanego w punkcie 6.8.2.4.2. Podobnie, jeżeli badanie nadzwyczajne zostało przeprowadzone w pełnym zakresie wymaganym dla badania pośredniego podanego w 6.8.2.4.3 wówczas badanie nadzwyczajne może być uważane jako badanie pośrednie.

fot. DAF

7. Dla większej przejrzystości i ilości informacji mówiących o możliwościach przewozowych cystern wprowadzony został wymóg umieszczania dodatkowo kodów alfanumerycznych przepisów specjalnych łącznie z kodem cysterny w poświadczeniach z badań odbiorczych, okresowych, pośrednich i nadzwyczajnych. Ponadto zapisano obowiązek załączania kopii tych poświadczeń do dokumentacji cysterny nawet w przypadku negatywnego rezultatu. Celem tego jest uzyskanie pełnej informacji o cyklu badawczym, naprawach i stanie technicznym cysterny. Należy zaznaczyć również, że w Polsce system taki jest stosowany od dawna przez TDT, w związku z tym taki zapis jest tylko potwierdzeniem poprawności i prawidłowości działań prowadzonych przez TDT.
8. W oznakowaniu cysterny umieszczonym na tabliczce zbiornika według 6.8.2.5.1 ADR wprowadzona została konieczność umieszczania, za pojemnością zbiornika lub w przypadku zbiorników wielokomorowych za pojemnością każdej komory, symbolu „S”, jeżeli zbiornik lub komory podzielone są falochronami na przestrzenie o pojemności nie większej niż 7500 litrów. Oznakowanie takie ułatwia nalewającemu ocenę możliwości przewozowych cysterny. Jak wiadomo z dotychczasowych ustaleń zawartych w ADR, zbiorniki cystern do przewozu materiałów ciekłych nie podzielone za pomocą przegród lub falochronów na komory o maksymalnej pojemności do 7500 litrów, powinny być napełniane nie mniej niż 80%, albo nie więcej niż 20% swojej pojemności.

fot. Hoyer

9. Ustalono zostało również, że do cystern z izolacją próżniową nie odnoszą się postanowienia podane w punkcie 6.8.2.1.7 ADR dotyczące wymagań wytrzymałościowych zbiornika na podciśnienie, rozstrzygając tym samym wątpliwości w tym zakresie.

10. Sprecyzowany został przepis podany w punkcie 4.3.2.2.4 ADR dotyczący ograniczeń w przewozie materiałów ciekłych w zbiornikach cystern o pojemności większej niż 7500 litrów. Przepis ten w brzmieniu: „Zbiorniki przeznaczone do przewozu materiałów w stanie ciekłym lub gazów skroplonych albo gazów skroplonych schłodzonych, które nie są podzielone za pomocą przegród lub falochronów na komory o maksymalnej pojemności do 7500 litrów, powinny być napełniane nie mniej niż 80%, albo nie więcej niż do 20% swojej pojemności.”, nie ma zastosowania do:

innymi gazów LPG. Przepis ten ma na celu zwiększenie stabilności pojazdów na drogach, na których zamocowane są zbiorniki przewożące materiały w stanie ciekłym, szczególnie przy jeździe na zakrętach, wyprzedzaniu czy też hamowaniu pojazdu.

Przepisy przejściowe

W związku z wprowadzeniem nowych regulacji w ADR 2009 – obowiązujących dla cystern, które będą produkowane z chwilą wejścia w życie przepisu – dla cystern wyprodukowanych wcześniej wprowadzane są przepisy przejściowe. Tak więc:

A. Przepisy przejściowe dotyczące cystern stałych (pojazdów-cystern) i cystern odejmowalnych

1. Cysterny stałe (pojazdy-cysterny) i cysterny odejmowalne zaprojektowane i zbudowane zgodnie z przepisami technicznymi, uzna-

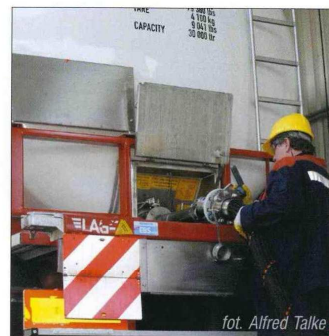
fol. Hoyer

- cieczy o lepkości kinematycznej co najmniej 2680 mm²/s w 20 st. C;
- materiałów stopionych o lepkości kinematycznej co najmniej 2680 mm²/s w temperaturze napełniania;
- UN 1963 Hel, skroplony schłodzony i UN 1966 Wodór, skroplony schłodzony.

Z zapisu tego wynika jednoznacznie, że ustalenia dotyczące stopnia napełniania zbiorników do przewozu cieczy podane w 4.3.2.2.4 ADR dotyczą również gazów skroplonych w tym między

nymi w czasie ich budowy zgodnie z ustaleniami w 6.8.2.7, które obowiązywały w tamtym czasie, mogą być nadal używane.

2. Jeżeli zbiornik cysterny stałej (pojazdu-cysterny) lub cysterny odejmowalnej był już podzielony za pomocą przegród lub falochronów na komory o pojemności nie większej niż 7500 litrów przed 1 stycznia 2009 r., to pojemność zbiornika nie musi być uzupełniona symbolem „S” wymagany w 6.8.2.5.1 do czasu następnego badania okresowego przeprowadzanego zgodnie z 6.8.2.4.2.

fol. Alfred Talke

3. Cysterny stałe (pojazdy-cysterny) i cysterny odejmowalne przeznaczone do przewozu gazów skroplonych albo gazów skroplonych schłodzonych, które spełniają odpowiednie wymagania konstrukcyjne ADR, ale przed 1 lipca 2009 r. były podzielone za pomocą przegród i falochronów na komory o pojemności większej niż 7500 litrów, mogą być w dalszym ciągu napełniane więcej niż 20% i mniej niż 80% ich pojemności, pomimo przepisów podanych w 4.3.2.2.4.

B. Przepisy przejściowe dotyczące kontenerów-cystern

1. Kontenery-cysterny zaprojektowane i zbudowane zgodnie z przepisami technicznymi, uznanymi w czasie ich budowy zgodnie z ustaleniami w 6.8.2.7, które obowiązywały w tamtym czasie, mogą być nadal używane.

2. Jeżeli zbiornik kontenera-cysterny był już podzielony za pomocą przegród lub falochronów na komory o pojemności nie większej niż 7500 litrów przed 1 stycznia 2009 r., to pojemność zbiornika nie musi być uzupełniona symbolem „S” wymagany w 6.8.2.5.1 do czasu następnego badania okresowego przeprowadzanego zgodnie z 6.8.2.4.2.

3. Kontenery-cysterny przeznaczone do przewozu gazów skroplonych albo gazów skroplonych schłodzonych, które spełniają odpowiednie wymagania konstrukcyjne ADR, ale przed 1 lipca 2009 r. były podzielone za pomocą przegród lub falochronów na komory o pojemności większej niż 7500 litrów, mogą być w dalszym ciągu napełniane więcej niż 20% i mniej niż 80% ich pojemności, pomimo ustaleń podanych w 4.3.2.2.4.

Henryk Ognik
Transportowy Dozór Techniczny